

A szerkesztő iakása:
 Sussak — Glavan ház.

Előfizetési ár — Associazione:

Egy évre Per 1 anno 6.— fr
 Félévre > 6 mesi 3.— >
 Negyedévre > 3 „ 1.50 >
 Óra > 2 „ 1.— >
 Külföldre 1 évre . Per l'estero 8.— >

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek:

Fölvételnek árszabály szerint Battara P. könyvnyomdájában vagy a kiadóhivatásban, Susak Glavanház), továbbá Goldberger A. V. Schwarz Gyula, Eckstein Bernát, Fischer A. hirdetőirodájában Budapest Váci utca, Oppelik B.nél. Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

892 augusztus 7

Megjelenik minden vasárnap

7 Agosto 892

Fiume gyár ipara 1891 évben.

II.

Nagy tevékenységet fejtett ki a fiumei állami dohánygyár, mely a múlt év folyamán 56.241.085 db különböző fajtajú szivart, 219.805 890 db, szivarkát, 5272 mét. mázsa pipa és szivarka dohányt és 83 mét. mázsa finom szipantó port állított elő. E czélra felhasználta 215 m. mázsa magyar dohányt, 5446 m. mázsa levántei és 6834 m. mázsa amerikai dohányt.

A Passaval és Puecher testvérek comoi cég által az 1890. évben létesített selyem szövőgyár, mely tulajdonképen csak a múlt évben kezdte meg működését, az elmúlt év folyamán alatt összesen 360 vég körülbelül 25 ezer méternyi különféle fajtajú selyem szövetet gyártott. E vállalat még a kezdet nehézségeivel küzdök, de tekintve jó minőségű és remek kivitelű gyártmányait remélhető, hogy legközelebb már terjedelmesebb vállalattá fejlődik. E gyárból már több remek szövet került ki, melyeknek mintái, a helybeli kereskedelmi múzeum helyiségeiben is meg tekinthetők.

A fiumei kőolaj finomító gyár az elmúlt évben termelt 450.000 métermázsa finomított kőolajat 4200 m. mázsa benzint; 500 m.

mázsa parafint, 36000 m. mázsa különféle zsiradékot és olajat és 1000 m. mázsa fekete szurkot. A nevezett gyár az 1890 ik év folyamán superfosfát gyártásra külön osztályt állított fel, mely a múlt év folyamán összesen 8000 mét. mázsa superfosfátot termelt.

A vegyészeti szerek gyártása nemkülönben élénk volt, amennyiben a múlt évben összesen 45250 mét. mázsa különféle vegyészeti szerkesztült el, melyek közül különösen felemlítjük a kónsav gyártást, melyből a múlt évben 30 ezer mét. mázsát gyártottak.

A fiumei szappan gyár, mely Heindlhofer József bécsi gyáros, hazánkfa tulajdonát képezi, a múlt év folyamán 3600 m. mázsa különféle szappant és 200 m. mázsa művaját gyártott. Ugyan e gyár a múlt évben margarin gyártásra is berendeztetett, melyből átlag 1000 mét. mázsát termelt. E margarin gyár, mely kezdetben sok előtétellel és nehézséggel volt kénytelen megküzdeni, ma már nem csak népszerűségnek örvend, de a legjobb minőségű gyártmányokat szállítja különösen a tiróli, dalmáciai és más külföldi piacokra. Magyarországon tudunkkal még csak két helyütt van margarin gyár Budapesten és Győrött, s ez abban leli magyarázatát, mert nálunk nincs meg a szükséglet a vajban, sők inkább fölöslegünkvan

ig külföldön, hol a vaj fő élelmi czikk, nagy hiányt pótol a margarin, a mit leginkább bizonyít a margarin gyárak gyors keletkezése és az üzlet virulása. Kereskedelmi szempontból azonban, előnyös lenne, ha hazánkban is, hol ugyan csak bővelkedünk, a margarin gyártáshoz szükséges zsiradékokkal, nem idegenkednének annyira a margarin gyártástól. Vaj disznózsírunk van elegendő sigy nincs mit tartanunk attól, hogy a margarin a fogyasztásban tért nyerne.

A nyers faggyunak helyes feldolgozásával oly anyagot nyerünk, melyért a külföldön tetemes összegeket kapunk, míg a faggyunak nyers állapotban való felhasználásával sokkal kevesebb értéket nyerünk.

A Rühr és Binowsky-féle csontliszt őrölő és zsiradék gyár szintén nagy tevékenységet fejtett ki. A múlt év folyamán gyártott 26000 m. mázsa csontlisztet, 2000 m. mázsa állati zsírt, és 1000 mét. mázsa növényi zsiradékot és olajat.

A fiumei gázgyár a múlt évben összesen 871700 köbméter gázt és 16768 m. mázsa coakot termelt. A gáz 426 utczai lámpát, 4979 épület lámpát és 19 összesen 414 lóerőre dolgozó motort táplált.

A fiumei villany telep, melyet a fiumei állomás és kikötő megvilágítása czéljából a bécsi nemzet-

közé villany társulat a kormányval kötött szerződés értelmében létesítet 40 ivlámpát, 800 kisebb fajtajú izzó lámpát és a Mária Terézia-hullám gát végén levő jelző lámpába két darab, egyenkint legalább 100-100 gyertya fénynyelű égő izzólámpát táplál, azonkívül a budapesti leszámítoló és pénzváltóbank által a Rudolf mólón épített óriási elevator motorai részére 150 lóerőjű villany erőt fejt ki. A kikötő és a vasuti állomás ezen villam világítási berendezését a Déri Miksa jeles hazánkfa és kiváló elektrotechnikus igazgatása alatt álló bécsi nemzetközi villamos társaság készítette a Ganz és Társa-féle budapesti gép-illetve elektrotechnikai gyár közreműködésével.

A villamáramot a m. kir. állanvasutak pályandvarán elhelyezett és három-egyenként 150 lóerőjű — összesen 240.000 watt erősségű villam gépből álló telep szolgáltatja és pedig együttesen az állanvasuti pályaudvar világítására, az elevatorban levő gépek hajtására és a kikötő világítására.

Az egész villanytelep beosztása, berendezése oly módon van eszközölve, hogy szükség esetén a város utczainak, tereinek, továbbá a magán házak stb. világítására a szükséges villany áramlatot szolgáltatja.

A kikötő városban az 1891 év

Adalékok Fiume néprajzához.

Irtá: Körösi Sándor.

VIII.

7. Viktor Emánuel.

A következő két dal minden valószínűség szerint osztrák-olasz eredetű. Ugyanis tudnivaló, hogy a híres tiróli vadászok, olasz nyelvűk ellenére is mind fanatikusan osztrákok; másrészt meg az is köztudomású, hogy 1859-ben az isztriai-de még maguk az olaszországi papok is kereszties hadjáratot prédikáltak az eretnek és exkommunikált Victor Emánuel ellen, mivel Róma elfoglalására s így a pápa világi hatalmának megszűntetésére irányzott törekvései már akkor is ismeretesek voltak.

A

Cole teste, cole teste dei taliani
 Jogheremo ale borele,
 De Vitorio, de Vitorio Emanuele
 Meteremo per bulin.

B

Vitorio Emanuele
 Che leca le pignate
 E cola man politica

Se pestava le culaté,
 Kirie, kirie, kirije leison
 Kirie, kirie eleison,

A

Az olaszoknak fejével
 Kuglizunk majd nemsokára,
 Bábúl Viktor Mánuelét, Mánuelét
 Állítjuk ki a pályára.

B

Viktor Emanuel,
 Ki a tényért nyalja
 S politikus kezével
 A ét vakarja,
 Kirie, kirie, kirije leison
 Kirie, kirie eleison.

8. Eltörött a fazék.

Se ga roto la pignata,
 se ga spanto i macaroni:
 Magna Pepi, magna Toni,
 Macaroni a la Pompadur!

Eltörött a fazék,
 Kijömlött a makaroni:
 Egyél Józsi, egyél Tóni
 Makarónt, újmódit!

9. A „Gigerli“ nótája.

Per andar in foiba
 Ghe vol la corda lunga,

Per far l'amore
 Ghe vol la rizza e bionda

Per far i bigoli
 Ghe vol dele sardele
 Per far l'amore
 Ghe vol le sartorele,

Mi kell a mélységhez?
 Hosszu kötél, bogos.
 Mi kell a szerelemhez?
 Szőke leány, bodros.

Mi kell a bigolihoz?
 Aprócska sardeia.
 Mi kell a szerelemhez?
 Csinos sartorella.

10. Ziribiribim.

Ziribiribim paghè una bira!
 non zè moneda,
 domani sera
 la pagarà.

Ziribiribim fizessen kend egy pohár sört!
 nincs pénzem,
 holnap este
 majd megfizeti.

11. Azt mondja.

Nótája magyar vidéken is ismeretes.
 La dis, la dis, la dis che zè malada
 Per no, per no, per no magnar polenta;

Bisogna, bisogna, bisogn'aver pazienza,
 Lassarla, lassarla, lassarla maridar.

6 tactas Trallala
 3 „ „ „
 4 „ „ „

Azt mondja, hogy beteg,
 azért nem izlik a polenta:
 csak türelem, csak türelem,
 férjhez kell adni mihamarább.
 Trallala (mint fönn.)

12. Evezz, csak evezz.

Tute le mule passano.
 La mia non passa mai.
 Te vojo bene assai,
 E ti no pensí mai a me.
 Voga rivoga
 La mia barcheta!
 Voga Nineta,
 Che semo in mezo ai mar,

Nel mezo al mar che mormora
 Se pescan le sardele.
 Adio fumane bele,
 Me tocarà partir.
 Voga, rivoga
 La mia barcheta!
 Voga Nineta,
 Che semo in mezo al mar.

Minden leány erre halad,
 De nem jön az én babám,

folyamán működésben volt összesen 49 gép 2535 lóerővel és pedig 35 gőzgép 1848 lóerővel; 9 turbina és másfajta vízgép 655 lóerővel, 4 gázmotor 24 lóerővel és 1 sűrített levegő motor 8 lóerővel. — A gyárakban összesen 4842 munkás volt alkalmazva melyeknek legnagyobb része a m. kir. dohánygyárban vannak foglalkozásban.

Végül még felemlítjük, hogy helybeli iparunk a múlt évben 362 ezer méter mázsa kőszénat vagyis 77 ezer m. mázsával többet emesztett fel mint az előző 1890 évben mely már magában számba vehető részét képezi a forgalomnak s a város ipartermékeségének emelkedését legbiztosabban mutatja (D.)

Helyi és különféle hírek.

Egy újabb értekezlet. A „La Voce del popolo“ című helybeli lap f. hó 2-ki számában „Una nuova inchiesta“ (Egy újabb értekezlet) cím alatt Scholmaschi Endre kir. révalkapitány a kereskedelmi minisztérium részéről történt kiküldetésére vonatkozólag igen megfontolatlan bírálatot közöl, melylyel szemben az igazság érdekében nem mulasztunk el, hogy rövid megjegyzésünket ne fűzzük. Nevezett lap ugyanis első sorban — saját értesítése szerint konstatálja, hogy Scholmaschi révalkapitány a kereskedelemügyi minisztérium részéről a magyar kereskedelmi tengerészet (és nem a vitorlás hajók helyzetének?) Szerk.) jelenlegi állapota és hanyatlásának megállítására célzó előtanulmányozás végett küldetett ki, ezután pedig irónikus fejtegetéssel megütközésének ad kifejezést, hogy míg a fiumei kereskedelmi tengerészeti körökben egész megnyugvással várták a kereskedelmi tengerészet fellendítése érdekében tett eddigi tanulmányozások gyümölcsét, azáltal a régebbi értekezletek eredményei szegre akasztatnak, s e helyett kezdődött veszi egy újabb értekezlet, talán azon reményben hogy ez újabb értekezlet eredményei előnyösen különbözni fognak az előbbiektől. vagy talán, hogy czúttal napfényre kerül egy oly váratlan körülmény, mely a magyar kereskedelmi tengerészet részére — minden segély mellőzésével egy egészen kivételes, vihágozó korszakot biztosítandó?
Ha Scholmaschi révalkapitány csak-

ugyan e vélemény és reménnyel jó körünkbe, cikkirő sajnálkozására, nagyon csatlakozni fog, mert véleménye szerint, a mi a magyar kereskedelmi tengerészet állapotáról eddig már számtalanszor mondva volt, ugyan az áll jelenleg is, melyen azonban a tanulmányozatok sorozatai legkisebb változtatást sem idéznek elő. Megemlíti továbbá, hogy kereskedelmi tengerészetünk jelenlegi sorvasztó (?) állapotának konstataciója egészen fölösleges dolog, amennyiben egy áttekintéssel meggyőződhetünk arról, minden kétséget kizáró adatok eléggé bizonyítják ezt s éppen e szempontból kiindulva cikkirő nem föltételezi, hogy e jelenlegi kiküldetésnek kizárólag e célja lenne, de ha az mégis így lenne, méltán csodálkozásának adhatna kifejezést, hogy Budapesten hazánk egyik főbb iparágának állapotáról, az állam egyedüli tengerpartjának közgazdasági viszonyairól eddig — csaknem egy negyed század óta ne bírnának kellő, megfelelő pontos adatokkal.

Ezután cikkirő, a dock és hajó építőtelep hiányáról továbbá a kikötőben horgonyzó vitorlás hajók téltenségről, a hajó tulajdonosok tehetetlenségéről szólva, kereskedelmi tengerészetünk szomorú helyzetét ismerteti, mely nézete szerint nem a vállalkozási szellem hiánya, de a kormány nem megfelelő gondossága folytán állott elő.

Mind eme dolgokkal szemben megjegyezzük, hogy cikkirő első sorban is, a kiküldetés céljának általa jelzett dolgok konstataálásával aligha nem téved. Tudunkkal nevezett révalkapitány a „Pester Lloyd“ és az „Egyetértés“ jelentései szerint nem a kereskedelmi tengerészet állapotának és aláhanyatlásának megvizsgálására avagy konstatalására, de a magyar tengeri halászat fejlesztése céljából a hazai tengeri halászat alapos tanulmányozására küldetett ki. Ha azonban nevezett kiküldöttnek éppen a kereskedelmi tengerészetünk állapota és aláhanyatlásának újbóli tanulmányozása is volna célja, cikkirő meglehet győződve, hogy e tanulmányozás bizonyosan nem a szóban forgó hanyatlás avagy a vitorlás hajók jelenlegi kedvezőtlen viszonyainak száraz konstataálásában, hanem bizonyosan az eddigi, tehát a régebben tartott értekezletek adatai alapján a teendők megállapításában nyilvánulna. Erre vonatkozó újabb értekezletéről, tanulmányozásról tudomásunk szerint szó sincs, nem is lehet, mert az e tárgyban tartott ankettek eredményei, i letve adatai, kiküldött részére, úgy Budapesten a központban mint itten bőven rendelkezésre állanak tehát cikkirő meglehet nyugodva, Budapesten egy negyed század óta, a magyar

kereskedelmi tengerészet minden hibáját, baját éppen úgy ismerik, mint itten, s hogy a vitorlás hajók helyzetének változtatása ügyében az intézkedés módja még mind eddig meg nem állapított, ez nem a kormány közönyösségében, de e kérdés megoldásának természeti nehézségében leli magyarázatát. Kormányunknak bizonyosan egyik fő célját képezi a vitorlás hajók állapotán segíteni, de azért ne várjuk kizárólag kormány támaszát, kezdemenyiezzünk mi is valamit, s ha utját — módját találjuk, a kormány bizonyosan segítségünkre fog sietni. — Különböztet meg a kormány részéről a vitorlás hajózás fenntartására nyújtott segély, a gőzhajózás hatalmával szemben egészen illuzoriussá tünik fel, mert e mesterséges eszközök semmi esetre sem fogják föltartóztatni a gőzhajóknak természetesen és hatalmas fejlődését.

Ezt ezelőtt két évtizeddel már hajótulajdonosaink is belátták és nem késtek egy gőzhajózási vállalatot létrehozni mely vállalat a fiumei torpedógyár telepén „Liburno“ nevű gőzhajót építetett. E gőzhajóval kezdte meg működését, de az csak rövid ideig tartott, mert a tulajdonosok a hajót zátonyra jutása alkalmával, egy olasz vállalatnak adták el. Ez olasz vállalat pedig ugyan csak a „Liburno“ gőzessel kezdte működését s ma már nem kevesebb mint tíz gőzöse szeli az ocean habjait.

Az Adria m. kir. teng. gőzhajózási társaság hajózási ügy osztályának új igazgatója. Értesítünk, hogy Peichl József hajózási igazgatónak a Lloyd társasághoz történendő legközelebbi kinevezése alkalmával az Adria társaság hajózási ügy osztálya élére Semsey Gusztáv cs. és kir. sorhajó kapitány fog kinevezettni. Örömmel regisztráljuk e hirt-annál is inkább, mert az Adria társaság hajózási ügyeinek élére Semsey cs. és kir. sorhajó kapitányt, Peichl igazgatónak legmúltabb utódját neri, ki a haditengerészet körében töltött hosszú szolgálata alatt szerzett gazdag tapasztalataival bizonyára nagyban elősegíteni fogja, a társulat eddig tervebevelt és ezután tervebeveendő kiterjesztésének létesítését.

A fiumei spanyol konzul áthelyezése. Értesítünk, hogy Montalboi Don Juan s. Martino spanyol konzul, ki évek sora óta töltötte be városunkban spanyol konzuli tisztét, legközelebb Norvégia Bergen városába helyeztetik át.

San Martino konzul és családjának távozását, városunk közönsége bizonyosan nem kis mértékben fájlatja, mert nevezett spanyol konzul példás jelene, szives modora, és kiváló jó lelkűségével a kikötő város közönségének általános tisztelőtét és szetec-

tétét vivta ki maguak. Kívá njuk, hog távozásával a magyar kikötővárosban töltött idő emlékei és a legteljesebb mege légedés kísérje új állomására.

Uj orvos. Schwalba Kajetan, fiumei polgár, a bécsi orvosi egyetem jelesen végzett növendéke, e napokban a belgyógyászati tudományok doktorává avatott.

Uj állami fiuiskola Mlakán. Örömmel jegyezzük, hogy Fiume Plasse alközségének Mlaka nevű helységében f. évi szeptember hó 1-vel egy áll. fiuiskola nyílik meg. A fiumei állami iskolák tanulónak száma évről-évre mindnagyon szaporodást mutat, a mi legjobban bizonyítja, hogy a fiumeiek — legnagyobb része, arra törekszik hogy legalább gyermekeik elsajátítsák az államnyelvet. — Ohajtandó volna, hogy a városi iskolák is, egy kissé több gondot fordítanak az államnyelvnek tanítására. — A magyar nyelv ne csak a rendkívüli tanfolyamok sorában szerepeljen, s minden év végen, egy kiküldött miniszteri biztos előtt adhatnának számot az elért eredményről.

A fiumei ügyvédek kérelme. A fiumei ügyvédi kar e napokban kérvényt nyújtott Szilágyi igazságügyi miniszterhez, hogy a fiumei kir. törvényszék bíráinak létszáma legalább még kettővel megszorítottassék, miután a jelenlegi erővel, teljesen lehetetlen a sok ügynek sürgős és gyors elintézése.

Pályázat bírói állásra. — A fiumei m. kir. törvényszék elnöksége, a Bolmarcich bíró elhalálozásával megüresedett bírói állásra pályázatot hirdet. — Ez állomás 1500 frt. fizetes és 200 frt. lakbör illetményvel van egybekötve.

Ezen bírói állásra csak azok pályázhatnak, kik az előirt minősítéssel kivül az olasznyelvet is bírják.

Uj kisdudóvó városunkban. A tanügyi igazgatóság értesítése szerint a fiumei áll. elemi és felsőbb leányiskola helyiségeiben egy kisdudóvó fog felállítani, mely valószínűleg még a jövő tanév elején fog megnyitattni. Ez intézkedéssel a fiumei szülőknek egy igen régi ohaja éri el megvalósulását.

Ösztöndíjat nyert fiumei iparos segéd. A kereskedelmi miniszter f. évi július hó 15-én kelt távirati rendeletével Battestini Ernő ipar-tanulónak, Battestin János fiumei asztalo- mester fiának 200 frtnyi ösztöndíjat engedélyezett, hogy nevezett, az iparrajzolás, sztergálás és az asztalos mesterségben való tökéletesítés céljából külföldre utazhassék. Battestini, mint értesítünk Florence-be utazik, hol egy jó hírnevű ipariskolának lesz növendéke.

Nagylelkű adományozás. Cosulich Lajos városi képviselő, hajótulajdonos, édes anyja Cosulich Entrosina úrnő elhalálozása alkalmából a városi szegények és a fiumei árvaházak részére összesen 500 frtot, a „Sz. Miklós“ segélyalap részére pedig 100 frtot továbbá a Bertetich család a munkások segélyegyletének 50 frtot, a fiumei gyermekmenhely részére 25 frtot és a rokant tengerészek segélyalapja részére 25 frtot adományoztak. A nemeslelkű adományozók, a szegények részéről fogadják ez uton is a leghálásabb köszöneteket.

A lovonatu vasut kiépítése tárgyában a városi hatóság újból pályázatot hirdet. Az építkezésre vonatkozó iratok terverajok a városházánál megtekinthetők. Az ajánlatok legkésőbb f. é. október 1-én d. e. 10-12 óráig benyújthatók.

Esküvő. Brand Ede a fiumei polgári fiuiskola zenetanára Vargha M. földbírtokos leányát Etelkát mult hó végén nőül vette. A fiatal párnak a legteljesebb boldogságot kívánjuk.

Üdvözlő táviratok. Herman Ödön budapesti tüzoltó tisztnek, husz éves szolgálata jubileuma alkalmából, az általa alapított „Ó-városi magyar-fiumei asztaltársaság“ további Fletzer Ferenc

Soh' se gondolsz te énrám,
Pedig nagyon szerettek.
Evezz, csak evezz,
Hajsd a csónakom,
Evezz Nina, csillagom,
Tenger közepén vagyunk.

Mormoló tenger közepén
Hálót vetnek halászok.
Fiumei szép lányok,
Elmegyek, ell kell mennem.
Evezz, csak evezz,
Hajsd a csónakom,
Evezz Nina, csillagom,
Tenger közepén vagyunk.

13. A halász a halászatról.

Pescador che va ala pesca
Vien a casa ben bagnado:
„Bela, son asasinado,
Che ala pesca no vado piú“
Quando el mar fa la burasca
E le onde salta fora,
Teresina se inamora
D' un bel jovin pescador.
„La mia mare poverina
Me ga dado poca dote:
Do teciete tute rote
E 'na tola per lavar.“
A halász a halászatról

Haza kerül jó nedvesen:
„Jaj végem van, én kedvesem,
Nem mék többet halászni.“

Mikor épen nagy vihar volt
A hullámok kicsapkodtak,
Magszeret Teréz legottan
Egy szép, fiatal halászt.

„Az én szegény édes anyám
Hozományt nem sokat adott:
Törött lábast, kettőt, nagyot,
Meg egy mosó deszkácskát.“

14. Cecilia.

Zezenia ariva a Padova
La vede un cameron,
La vede el suo mári
Será i' una prijon,

„Cos ti ga, marito mio?
Cos' ti ga? Cost' ti ga?“
„Va sü dal capitano
'Na grazia a rizercar!“

„Bon dí, sior capitano!
Ho una grazia a zercar,“
'La grazia sarà fata
Veraí dormir con me'.

„Stanote a mezanote
Zezenia verà quà:

Pronta i lenzioli bianchi,
El leto ben forní.

Puaneo era mezanote
Zezenia dá un sospir
'Cos' ti ga Zezenia mia,
Che no ti pol dormir?
'M'ha dà una bota al core
Che crede de morir.“

„Tasi, tasi, Zezenia
Che presto farà el dí,
Ti andrà a la finestra
Veder el tuo mari“

Apena spunta l'alba,
Zezenia va al balcon,
La vede el sü marío
Pendente pindolon.

„Mostro de un capitano,
Come el me ga tradi!
Ga preso el mio onore,
La vita al mio mari!“

„Tasi, tesi, Zezenia,
Che mi ti sposarò!“
„No vojo capitani,
Ma vojo el mio mari!“

La storia de Zezenia
La va finir così.

mezőturi
meleghan

A fiur
este 7 ó
nagyterm

A „Me
halottjai
dea Lloy
kalmával
ről jelen
mélyzete
alatt öss
és pedig
pedig a

A pan
Rio-Jan
tette, m
3-ről ke
„A se
zók min

E nap
zós me
hogy a
zül két
zélő és
napi g
ki a sa
ság ott
Adria
gőzössé
is érke
nagy v
vélte k
mét vis

Ken
A L

hajózá
sülünk
horvát
gok k
tetívü
nak. A
djaiva
mint a
hetnek
hatok
képvise
töttak
valósz
mény

Az
nuab
és m
legkö
ni, m
jövő

Az
tesit h
böl ér
ra va
csak 8
vetkez
küldet
tig el

Ir
Kis

közön
vállat
löttün
pckke
melye
7 —

Az
regye
tek“
nete“
(irta
Árpá
János
Károl
zds),
A

dalm
a ki
vállal
rül, a
látjul
„Kis
nélkü
gyerr
tünk

E
érték
kész
irály
értel
meg
retet
kegy
szere

mezőturi és aradi tüzoltó parancsnok megleghangú üdvözlő táviratokat küldtek

A fiumei vadász egylet f. hó 11-én este 7 órakor a m. kir. áll. főgimnázium nagytermében ülést tart.

A „Medea“ Lloyd gőzös feltámadt-halottjai. Triesztből írják, hogy a „Medea Lloyd gőzös Triesztbe érkezése alkalmával a hajó parancsnoksága részéről jelentés tétetett, hogy a hajó személyzete közül, a legutóbbi braziliai út alatt összesen hét tengerész halt meg és pedig hat a santosi kórházban egy pedig a hajón utközbén.

A parancsnokság ezen jelentését egy Rio-Janeiróból kapott távirat alapján tette, mely távirat ugyanis f. évi május 3-ról keltezte, a következők jelentette: „A santosi kórházban hagyott matrozok mind meghaltak.“

E napokban azonban, a „Baross“ gőzös megérkezése alkalmával kiderült, hogy a halottnak gondolt matrozok közül kettő él, és pedig Sforzina Pál tüzelő és Cuppo Pál hajósnahvez, kik több napig gyógykezelés után élve kerültek ki a santosi kórházból s a Lloyd-társaság ottani ügynöksége utján a „Baross“ Adria gőzösrre lettek behajozva, mely gőzössel, e napokban szerencsésen meg is érkeztek Triesztbe. Képzelték mily nagy volt az öröm midőn a meghaltnak vélt két tengerészt, hozzá tartozói ismét viszont láthatták.

Keresk. és Teng. hírek.

A Lloyd és a Magyar-horvát gőzhajózási társaság egyezménye. Értesülünk, hogy az osztrák Lloyd, a Magyar-horvát és a zárai gőzhajózási társaságok között a szállítási tarifák egyöntetűvé tétele tárgyában tárgyalások folynak. Az osztrák Lloyd alacsony viteldíjaival szemben úgy a Magyar-horvát, mint a zárai vállalatok nem versenyezhetnek, különösen a zárai zsenge vállalatok nem és éppen ezért, az osztrák képviselő házban interpellációt is nyújtottak be e tárgyban, melynek eredménye valószínűleg a tervbe vett tarifa egyezmény megvalósulásában fog nyilvánulni.

Az osztrák és magyar hajóraj Genuában. Értesülünk, hogy az osztrák és magyar hajóraj, meghívás folytán, legközelebb Genuába fog látogatást tenni, mely látogatást az olasz hajóraj a jövő tavasz elején fogja viszonzni.

Az osztrák Lloyd helybeli ügynöksége értesít hogy a társaság, a feketetengeri kikötőből érkező hajók ellenelrendelt vesztézárolásra való tekintettel eddigi kisázsiai vonalát csak Samsun kikötőig terjesztik. Ennek következtében Kerasonda és Trebisondába szülő küldemények ez időszertől a további rendelkezéssel nem fogadtatnak.

Irodalom és művészet.

Kis könyvtár. Egy kitünő, új s a nagyközönség körében már is kellő népszerűséget szerzett, a „Kis Könyvtár“nak fekszik előtünk nyolcz füzet, csinosan kiállítva, képekkel díszítve és bannulatos öltetésben, melyek a legkedvesebb olvasóközönségnek, 7-14 éves gyermekeknek vannak szánva.

Az egyes, önálló füzetek címei: „A Csergerymekek“ (írta Jókai), „Mesék és történetek“ (írta Benedek Elek), „Egy plajbász története“ (írta Gaál Mózes), „A szabad ég alatt“ (írta Benedek Elek), „Bárony István, Abonyi Árpád“, „Hany Istók története“ (írta Szikley János), „Fráter György élete“ (írta Sebestha Károly), „Két falusi történet“ (írta Gaál Mózes), „Várhegyi Zoltán“ (írta Benedek Elek).

A „Kis Könyvtár“ szerkesztője, ifjúsági irodalmunk egyik legelső jelese: Benedek Elek, a ki egy maga is kellő garantiát biztosít a vállalatnak. Midőn azonban, a szerkesztő körül, a magyar, ifjúsági írók fenti csoportját látjuk sorakozva, bizton állíthatjuk, hogy a „Kis Könyvtár“ rövid idő múlva kedvelő és nélkülözhetetlen olvasmányá leendő a magyar gyermekvilágnak, mely állításunkat az előtünk fekvő füzetek már is fényesen igazolnak.

E füzetek, gyermekeink kezében páratlan értékűek, mert a míg egyfelől az olvasásra készíteti őket vonzó tartalmuk és csevegőszerepük irántuk, addig másfelől erkölcsiüket nemesítik értelmüket világosítják, övéik és környezetük megbecsülését szívókre kötik, a felebaráti szeretetben erősítik, szülei és jeltelők iránt kegyeletre buzdítják, szóval: nevelő-oktatósi szerepet gyakorolnak gyermekeinkre.

Egy-egy füzet ára 12 kr. Kötve 20 kr. 10 füzet előfizetési ára 1 frt. 10 kötetű példányé 1 frt 70 kr. Kapható BERGER MIKSA kiadónál Máramaros-Szigeten, azonkívül minden hazai könyvkereskedésben.

Előfizetés esetén a füzeteket bérmentve küldi meg a kiadó.

Szerkesztői üzenet.

M. Zs. Három levele jött kiadóhivatalunkba hová címizzük? Berger Miksa, M. Sziget. Hozzánk intézett kérdésére, levélben válaszolunk.

Többeknek. Budapest. Bizony a jövő hónapban utár kezdetét veszi a délgyművelés forgalma. Kikötőárosunk kereskedői, most egyenes összeköttetés útján kapták a legjobb és legszebb fajtájú délgyművelést. Véleményünk szerint a „Gentilomo, Via Fiumara“-féle déli gyművelés kereskedés igen megbízható, és úgy nagyobb mind kisebb megrendeléseket elfogad. Ajánljuk s egyéb felvilágosítás szintén kapható.

Felelős szerkesztő és tulajdonos Mőcs Zsigmond. Kő- és könyvnyomdája P. BATTARA.

Magy. kir. államvasutak.

1932/92 sz. Pályázati hirdetmény.

Régi szerkesztű mozgosítható mérlegek és súlyok fentartási és javítási munkálatok elvégzése iránt. A magyar kir. államvasutak debreceni üzletvezetősége az általa kezelt S. A. Ujhely-M. Szigeti, -P. Ladány-Szerencsi fő, és az azokból kiágazó mellék vonalain, valamint a kezelése alatt levő összes h. é. vasutak vonalain lévő valamennyi régi szerkesztű és rendszerű (i. e. nem Fairbanks rendszerű) mozgosítható mérlegek és hidmérlegek valamint az azokhoz tartozó súlyok fentartása és javítási munkálataira nézve ezennel nyilvános pályázatot hirdet. Tájékoztul szolgáljon, hogy jelenleg összesen 255 db tizedes és 7 darab százados mozgosítható mérleg van használatban.

A szerződési tervezet, a pályázati feltételek valamint az ajánlati minta a debreceni üzletvezetőség általános osztályánál (anyag és leltár beszerzési csoportnál) a hivatalos órák alatt megtekinthetők és díjmentesen megszerzhetők, illetőleg posta útján is kérhetők. Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy az említett pályázati feltételeket és szerződési tervezetet ismeri, és azokat elfogadja.

Az ajánlatok ugyanott legkésőbb folyó évi augusztus hó 10-nek déli 12 órájáig nyújtandók be.

Minden ajánlat 50 krajcáros bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő címmel nyújtandó be: „A magyar kir. államvasutak üzletvezetőség I. osztályának Debrecen. Ajánlat... számhoz mérlegek fentartása és javítása iránt.“

A 100 ftnyi bányapénz a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. é. augusztus hó 9-én déli 12 órájáig teendő le. Debrecen 1892. július hóban, Az igazgatóság.

78709/92 szám Pályázati hirdetmény.

A m. k. államvasutak külműhelyei részére a f. évben szükséges 4 csoport mozdony- emelő állvány és 3 kocsi és szerkocsi emelő állvány, szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdetnek.

Ezen emelő állványok minőségére nézve a következők szolgáljanak irányadónak: A mozdony-emelő állványok saját műhelyi számszámrajzunk XI füzeté 12 ábrája szerinti méretekkel s ott előírt alkatrészekkel, aczéll orsó zsinog menetekkel, kovácsolt vas csavaronyával, görldött kerekkel, az északi főműhelyünkben már kinalatlan lévő ilyen emelő állványok mintájára a kocsi és szerkocsi emelő állványok pedig vasszer-

kezettel egyenként 2 pár futó csigával ellátott vas állványból való csavar orsóval és keréte hajtással, valamint 2 db. vas kereszt gerendából állólag szállítandók; hordképességük 20,000 kgr. csavar orsó közti távolság 3500 mm. az orsó átmérője 65 mm. egyebekben saját műhelyi számszám rajzunk XI füzeté 12 ábrája szerint 1450 összegnýt súlylyal készítenők.

A mozdony emelő állvány megközelítő összszulya az ajánlatban kiteendő, A szállítási határidő a megrendelés vételétől számított 6 héttel fog kitűzteni, A szállításra nézve a 129381/92 sz. „Általános“ feltételek, anyagok és leltári tárgyak szállítása iránt érvényesek, mely feltételek füzeté ép úgy mint az érintett számszámrajz-füzet a pályázati határnapig központi anyag és leltár beszerzési szakosztályunknál (Budapest, Andrassy ut 75 sz. II emelet) az érték lefizetése mellett megkaphatók, esetleg az érték beküldése után postán megküldetnek, az északi főműhelyünkben használt emelő állványok pedig ugyanott d. e. 8-12 és d. u. 2-6 óráig megtekinthetők.

Minden ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a szállítási feltételeket, szelvényrajzokat ismeri és elfogadja.

Azon ajánlók, kik részünkre még nem szállítottak, kereskedelmi kamarai bizonyítványt tartoznak ajánlatukhoz csatolni melyben gyárak szoliditása és szállító képessége igazolattik.

Ugyanezen hatóság által igazolandó a a szállítandó emelő állványoknak hazai származása akképen, hogy a kiállítandó bizonyítványban világosan igazolva legyen, hogy az ajánlott állványok ezeknek „Magyar ország határában belül készült gyárakban vagy műhelyekben készülnék“.

Az ajánlatban a feisorolt feltételek elismerése felelődni, Az egyébségi árak-bérmentve budapesti központi szertárunkba vagy vidéken levő szállítókat által az ott legközelebb fekvő állomásunkra érve-tiszta vagyis százalékos leengedés nélküli értékben és pedig számokban és betűkben kifejezve jegyzendők be az ajánlatba, külön mindkét féle állványra nézve.

Az ajánlott emelő állványok csak akkor fognak hazai származásúnak tekintetni, ha lajstromozott hazai gyári védjeggyel vannak ellátva, mivégből ezeu védjeggel az ajánlatban is előtűntetendő.

Továbbá minden kétséget kizáró módon megnevezendő az ajánlatban a gyárhelység illetve műhely, a hol az emelő állványok készíttetni fognak, és fentartjuk magunknak azon jogot, hogy a gyártásnak tényleg a megnevezett helyen való eszközéséről kiküldendő közegeink által bármikor meggyőződést szerezhessünk.

A fenti kellékek hiányával szerkesztett ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Ára 50 kros. bélyeggel ellátott ajánlat a borítékban. Ajánlat 78709-92 számhoz emelő állványokra felirattal fent nevezett szakosztályunkhoz címelve f. évi augusztus hó 20-án déli 12 óráig

Részvényesei nincsenek Tisztán kölesönös

Az összes nyeresemény biztosítottak javára esik

THE MUTUAL New-Yorki Életbiztosító Társaság. Alapított 1843.

826 millió frank biztosítéki alapjával a legnagyobb pénzüzetet a világon.

Biztosít emberi életet a legkülönbözőbb és legelőnyösebb módozatok szerint Prospectussal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál.

Vezérügynökség Fiume területére: BASEVI, FLESCH és T. sa uraknál Fiume hely ügynökség Fiume és környékére: WALLUSCHNIG ANTAL urnál

benyújtandó, vagy posta útján beküldendő. Bányapénz gyanánt az ajánlott emelők ajánlati ár szerinti értékének 5% készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban f. é. augusztus hó 19-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak főpénztáránál (Andrassy-ut 75 sz. földszint) letendő, mely e szállításhelyerése esetén óvadéku is fog szolgáltatni, eredménytelen pályázat esetén pedig az ez iránti értesítéskor vissza fog utalványoztatni.

Ajánlattevő köteles az ajánlata felett hozandó határozat hozatalig szavatoságban maradni.

Fentartjuk végre magunknak a jogot, hogy az ajánlók között tekintet nélkül az árakra szabadon választhassunk, hogy továbbá tetszés szerinti részmenyiség szállítást át is átengedhessük, mely utóbbi esetben ajánlattevő ha csak az ajánlatban az ellenkezőt világosan ki nem kötötte köteles ezen részmenyiséget is a megállapított feltételek illetve árak mellett szállítani, végre jogositva a cél elérésére bármely más irányú intézkedést is tenni.

A nyertes szállító köteles amunka-képtelenné vált vagy elhalt nyugdíj igényre nem jogosult alkalmazataink illetve ezek családtagjainak segélyezésére létesített alaphoz, a szállítások után érdembelhozott összegnek 1% (egy tízed) százalékaival hozzájárulni, mely járuléka a kifizetés alkalmával fog levonattni.

A szállítási ügyletből eredő minden bélyeg és illeték költségeket szállító viseli.

A fenti feltételektől eltérő ajánlatok továbbá olyanok melyek nem a kitűzött határidőn érkeznek be, végre olyanok melyeken vakarások fordulnak elő figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1892. július hóban. Az igazgatóság.

Mint legjobb órszer CHOLERA

ellen már az 1886-ik évi cholera járvány idejében orvosi tekintélyek által a legérgebb és legjobb hírnévként örvendő

gróf Keglevich István-féle promontori Cognac

sikeresen használtatott. Cognac-unk vízzel vagy savanyu-vízzel vegyítve kitünő egészséges élvezeti ital. — Az összes kiállításokon, melyeken versenyeztünk

cognac-jaink csakis legmasabb kitüntetésüket nyertek. Figyelmeztetjük a t. ez. vevő közönséget, hogy cognac-unk utóbbi időben hamisították, miért is a vételnél óvatosságra intjük, különösen tartózkodjunk ama cognac bevásárlásától melyet szédelő módon ajánlanak. — Eredeti töltésű palackjaink mindenütt kaphatók.

A Gróf Keglevich István-féle promontori cognac- és borszeszgyár igazgatósága. Képvisele a magyar kereskedelmi muzeum által Fiumében.

A legújabb szállítmány és a legnagyobb választék mindenszintű

nyári kalapokban

PLESS W. es. és kir. udvari szállítótól

WASSERTHAL S. divatárú kereskedésében

Fiume - Adamich-tér 7-27

Tanulók figyelmébe.

Egy fiemei családja, csakis budapesti tanulókat ellátásban részesítene, ha fia valamely budapesti család ugyanily feltételek mellett elvállalná. Részletesebb felvilágosítás F. D'Alessandro Fiume (Corso 511 sz., a. kapható).

COGNAC-QUINT-EXTRACT.

Cognac-Quint-Extract végleges.

A legjobb, legegészségesebb és tartalomdúsabb Cognac-nak gyors előállítására - mely a francia cognac-tól semmiben sem különbözik - leginkább a Cognac-Quint-Extract-t ajánlom.

Ára 1 kg. (100 lit.) 16 f. Utasítás ingyen.

A legjobb siker és egészségességért kezeskedünk, Pálma készítésnél előnyös.

Borszesz megtakarítást

érünk el a fölülmulhatlan Erősítő-Essenciával; mely az italnak kellemes ízt ad s mely kizárólag csak nálam kapható.

Ára kilónként (600-1000 lit.re) 3 f. 50 kr. használati utasítással.

Ezen különlegességeken kívül még rum slivovits, törköly és a legjobb minőségű likörök, szeszes italok és ecetek előállítására is kivonatok kaphatók.

Utasítás és árjegyzék bérmentve ingyen.

Az egészséges gyártmányokért kezeskedik:

POLLAK FÜLÖP KÁROLY

Essenzia különlegességek gyára Prágában.

(Megbízható ügynökök kerestetnek)

ANCHOR-LINE

HENDERSOHN BROTHERS, GLASGOW

Rendes gőzhajózási összeköttetés Fiume és New-York között.

Rakományok, valamint utazók bejelenthetők

FIUMEBAN, az ADRIA magyar tengeri hajózási részvénytársaságnál és PRATELLI GERBAZ cégénél.

Fischer Adolf

Könyvkötészete és papirkereskedése.

Alulírott tudatja a t. közönséggel, hogy városunkban a Via Andrássy 474. sz. göröggegyház fele épületben modern

könyvkötészetet és papirkereskedést

nyitott.

Mindenemű könyvkötészeti műveket a legegyszerűbb és a legdiszesebb kiállításban igen jutányos árak mellett elfogad s tartósságáért kezeskedik. Papirkereskedésében, minden fajtajú levél-író papir, jegyzőkönyvnek és író eszközök bőválasztékban és igen jutányos árak mellett kaphatók.

A t. közönség becses látogatását kéri kiváló tisztelettel

Fischer Adolf

könyvkötő és papirkereskedő.

"THE GRESHAM"

életbiztosító társaság Londonban.

Magyarországi fiók:

BUDAPEST,

Ferencz J.-tér 5. 6.

a társaság házában.

Ausztiai fiók:

BECS,

Gisellastrasse 1. sz.

a társaság házában.

A társaság vagyona

1891. június 30-án

Evi bevétel biztosítások

és kamatból 1891 június 30.

Kifizetések biztosítási és

járadéki szerződéseket

és visszavásárlások stb.

után a társaság fenállása óta

1848.

A legutóbbi 12 havi üzleti

idő alatt a társaságnál

összeértéke

1.728.181.555.-

értékre megy. Prospektusokkal

és díjtáblázatokkal, melyek alapján

a társaság kötvényeket

kiállít, továbbá ajánlatokkal

díjmentesen szolgálhat az osztrák-magyar

monarchia minden nagyobb városában az

ügynök urak és a magyar

és osztrák fiókok.

"ADRIA"

Magyar királyi tenger-

hajózási részvénytársaság

1892. augusztus havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugoteuropai és amerikai kikötők között közlekedni, hacsuk rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak.

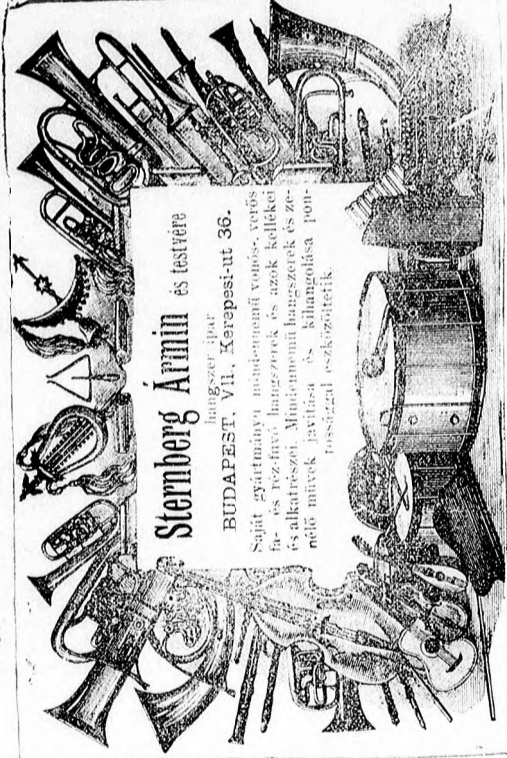
Fiume	New-York	Gőzös	1892 augusztus
" "	London	"Elysia" (Anc. L.)	1-10
" "	Hull, Newcastle o T	"Sultana"	1-10
" "	Bari, Mesina, Catania, Malta, Tunis,	"Palermo"	1-10
" "	Rouen	"Carola"	10
" "	Liverpool	"Tibor"	5-15
" "	Liverpool	"Mleppo" (Cunard Line)	5-15
" "	Bordeaux	"Altatian"	10-20
" "	Bárcelona,**)	" "	15-25
" "	Algier,*) Glasgow	"Tizza"	25
" "	Hull, Newcastle o T	"Jókai"	21-31
" "	Liverpool	"Bassano"	21-31
" "	Rotterdam, Hamburg	"Saragossa" (Cunard Line)	21-31
" "	Tanger*), Pernambuco, Bahia Rio de Janeiro, Santos	"Sparta"	21-31
" "	" "	"Baross"	1/Sep.
" "	Glasgow	"Adria"	10-20
" "	Bordeaux	"Matlekovits"	10-20
" "	Newcastle o T	"Buda"	10-20
" "	Liverpool	"Morocco" (Cunard Line)	10-20
" "	Hamburg, Antwerpen	"Venezia"	10-20
" "	Tunis, Malta, Catania, Messina Bari	"Carola"	21
" "	Oporto	"Szécheny"	15-25
" "	Rio de Janeiro, Santos	"Zichy"	21-31
" "	London	"Narva"	21-31
" "	Leith	"Matlekovits"	21-31
" "	Liverpool	"Saragossa" (Cunard Line)	21-31
" "	Hull, Newcastle o T	"Mourino"	21-31

*) Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal Algier vagy Tanger kikötőbe rakományok be nem jelentettek az igazgatóság fenntartja magának a jogot e kikötőt nem érinteni.

**) A gőzös Bárcelonán kívül még egy másik spanyol földközi tengeri kikötőt, setleg Cadixot fogja érinteni.

FIUME, 1892. július hóban.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Steinberg Ármán és testvére

BUDAPEST, VII. Kerepesi-ut 36.

Zongorák javítása és hangolása pontosan eszközöltek. Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

Bor kivonat.

Kiváló és egészséges borok azonnali elkészítéséhez, ajánlom e kiválóltat különlegességét. Az így készült bor a valódiul meg nem különbözethető.

2 kilo ára (mely 100 liter bor elkészítéséhez elegendő) 5 f. 50 kr. utasítás a készítésre díjmentesen mellékeljük. A legjobb eredetű, és a gyártmány egészségességétől függően a tekintetben jót állók.

Szesz-megtakarítás

Érhető el a fölülmulhatlan Erősítő-Essenzia által, mely az italnak kellemes, és sikerült ízt kölcsönöz, e szesz kizárólag nálam kapható.

Ára kilónként 3 f. 50 kr. 600-1000 literig használati utasítás bérmentve. E különlegességekkel bármennyű essenzia, rum, cognac, finom likörök, stb. gyártására, fölülmulhatlan minőségben. A készítéshez szükséges utasítások díjmentesen mellékelve lesznek. Árjegyzék bérmentve.

Pollak Fülöp Károly

különlegességek gyára Prágában. Megbízható ügynökök keresnek.